

۲۳۵ ۱۲۷۳

۱۴۰۱ / ۱۰ / ۲۰

درآمدی بر تاریخ روان‌شناسی هرگنهان

(ویراست هشتم)

www.ketab.ir

بازنگری:

تریسی بی. هنلی

ترجمه:

یحیی سیدمحمدی

ارباران
نشر اسبازان

درآمدی بر تاریخ روان‌شناسی هرگنهان، ویراست هشتم؛ بازنگری: تریسی بی. هِنلی؛ ترجمه: یحیی سیدمحمدی. - تهران: نشر ارسباران، ۱۴۰۱.
بیست و دو - ۸۹۰ ص: جدول.

ISBN : 978-600-7385-82-1

فهرست‌نویسی براساس اطلاعات فیپا.

عنوان اصلی: Hergenhans's An Introduction to the History of Psychology, 8th ed, 2019.

موضوع: روان‌شناسی -- تاریخ

موضوع: درآمدی بر تاریخ روان‌شناسی

رده‌بندی کنگره: ۸۱ BF

رده‌بندی دیویی: ۱۵۰/۹

شماره کتابشناسی ملی: ۸۸۵۹۹۵۵

بیاید به حقوق دیگران احترام بگذاریم

مخاطب عزیز، خواننده گرامی، این کتاب حاصل دسترنج چندین ساله مترجم و ناشر است. تکثیر آن به هر شکل و میزانی، بدون اجازه از ناشر و مؤلف، و خرید و فروش آن کاری نادرست، غیرقانونی، و غیرشرعی است. پیامد این عمل ناصواب موجب بی‌اعتمادی در فضای نشر و فروش کتاب می‌شود و می‌تواند زمینه‌ساز محیطی ناسالم جهت بی‌ارزش کردن زحمات دست‌اندرکاران فعالیت‌های فرهنگی و اقتصادی در جامعه شود که در نهایت، به زیان خود شما و فرزندان‌تان خواهد شد.

سایت

www.ravabook.ir

اربابان
نشر ارسباران

پست الکترونیکی

panahir91@yahoo.com

درآمدی بر تاریخ روان‌شناسی هرگنهان (ویراست هشتم)

بازنگری: تریسی بی. هِنلی

ترجمه: یحیی سیدمحمدی

ناشر: نشر ارسباران

نوبت چاپ: چاپ دوم ویراست هشتم (چاپ یازدهم)، زمستان ۱۴۰۱

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: طیف‌نگار

شمارگان: ۱۱۰۰ تعداد صفحات: ۹۱۲ صفحه

قیمت: ۳۷۰،۰۰۰ تومان

ISBN : 978-600-7385-82-1

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۳۸۵-۸۲-۱

مرکز پخش: تهران - خیابان زرتشت غربی، بین خیابان علیزاده و شیخلر، پلاک ۶۳

تلفن: ۸۸۹۶۲۷۰۷

تلفکس: ۸۸۹۶۱۰۵۰

۸۸۹۶۱۰۷۰

۸۸۹۷۳۳۵۸ - ۹

فهرست

پیشگفتار مترجم بیست و یک

فصل ۱: مقدمه ۱

مشکلات در نوشتن تاریخ روان‌شناسی	۲
از کجا شروع کنیم	۲
چه چیزی باید منظور شود	۳
انتخاب رویکرد	۵
چرا تاریخ روان‌شناسی را مطالعه می‌کنیم؟	۶
علم چیست؟	۹
اصلاحاتی در دیدگاه سنتی علم	۱۳
کارل پاپر	۱۳
توماس کان	۱۵
الگوها و روان‌شناسی	۱۹
پاپر در برابر کان	۱۹
آیا روان‌شناسی علم است؟	۲۱
جبرگرایی یا علیت‌باوری	۲۲
مسئولیت شخصی	۲۵
سؤال‌های مداوم در روان‌شناسی	۲۷
ذهن و بدن	۲۷
ماشین‌انگاری در برابر زندگی‌باوری	۲۹
واقعیت عینی در برابر ذهنی	۳۱
خردگرایی در برابر بی‌خردی	۳۱

۳۲	طبیعت در برابر تربیت.....
۳۳	منشأ دانش انسان چیست؟.....
۳۴	مسئله خود.....
۳۵	انسان‌ها با حیوانات چه ارتباطی دارند؟.....
۳۵	نسبیت باوری.....
۳۷	خلاصه.....
۳۸	سؤالاتی برای بحث.....

فصل ۲: دنیای باستانی ۴۱

۴۱	روان‌شناسی پیش از تاریخ.....
۴۲	انقلاب عصر نوسنگی.....
۴۳	جاندارپنداری و انسان‌انگاری.....
۴۴	اسطوره و جادو.....
۴۴	مذهب یونان باستان.....
۴۵	نخستین فیلسوفان.....
۴۶	تالیس.....
۴۸	آناکسیماندر و هراکلیتوس.....
۵۰	پارمنیدیس و زنون.....
۵۱	فیثاغورث.....
۵۴	امپدوکلس.....
۵۶	آناکساگوراس.....
۵۷	دموکریتوس.....
۵۹	طب یونان باستان.....
۵۹	آلکمیون.....
۶۰	بقراط.....
۶۳	سوفسطائیان و سقراط.....
۶۴	گزنوفون.....
۶۵	پروتاگوراس.....
۶۷	گورگیاس.....
۶۹	سقراط.....
۷۱	افلاطون.....
۷۲	نظریه صورت‌ها یا ایده‌ها.....

۷۲	قیاس خط تقسیم شده
۷۴	تمثیل غار
۷۵	نظریه خاطره پردازی دانش
۷۶	ماهیت روح
۷۸	خواب و خواب دیدن
۷۸	میراث افلاطون
۷۹	ارسطو
۸۰	تفاوت اصلی بین افلاطون و ارسطو
۸۲	علیت و غایت شناسی
۸۵	حواس و عقل
۸۵	عقل سلیم و استدلال
۸۷	حافظه و فراخوانی
۸۸	تخیل و رؤیا
۹۰	انگیزش و هیجان
۹۲	اهمیت فلسفه یونان باستان
۹۳	خلاصه
۹۶	سؤال‌هایی برای بحث

فصل ۳: روم و قرون وسطا

۹۹	بعد از ارسطو
۱۰۰	شک‌گرایی
۱۰۱	فلسفه کلی
۱۰۴	فلسفه اپیکور
۱۰۶	فلسفه در روم
۱۰۷	فلسفه رواقی
۱۰۸	مکتب نوافلاطونی
۱۱۲	تأکید بر روح
۱۱۳	حضرت عیسی
۱۱۳	سنت پل
۱۱۶	امپراتور کنستانتین (قسطنطین)
۱۱۹	سنت آگوستین
۱۲۴	قرون وسطا

۱۲۵	تأثیرات اسلامی و یهودی
۱۲۶	ابن سینا
۱۲۸	ابن رشد
۱۲۹	ابن میمون
۱۳۰	به سوی مصالحه ایمان مسیحی و عقل
۱۳۰	سنت انسلم
۱۳۱	فلسفه اسکولاستیک
۱۳۲	پیتر آبلارد
۱۳۶	سنت توماس آکیناس
۱۳۹	نقاط ضعف فلسفه اسکولاستیک
۱۴۰	ویلیام اوکام: نقطه عطف
۱۴۲	روح زمانه قبل از رنسانس
۱۴۳	خلاصه
۱۴۶	سؤالاتی برای بحث

فصل ۴: علم و فلسفه رنسانس

۱۴۸	چالش‌هایی برای اقتدار کلیسا
۱۴۹	انسان‌گرایی رنسانس
۱۴۹	موضوعات عمده
۱۵۱	فرانسیسکو پترارک
۱۵۲	جیووانی پیکو
۱۵۲	دسیدریوس ایراسموس
۱۵۴	مارتین لوتر
۱۵۸	میشل مونتئی
۱۶۰	علم رنسانس
۱۶۰	بطلمیوس به عنوان پیشگام
۱۶۱	نیکولاس کوپرنیک
۱۶۴	یوهانس کپلر
۱۶۵	گالیله
۱۷۰	اسحاق نیوتن
۱۷۲	اصول علم نیوتن
۱۷۴	فرانسیس بیکن

۱۷۴	علم بیکن.....
۱۷۷	علم باید اطلاعات مفید فراهم کند.....
۱۷۹	رنه دکارت.....
۱۸۰	جستجوی دکارت برای واقعیت فلسفی.....
۱۸۱	اندیشه‌های فطری.....
۱۸۳	بازتاب.....
۱۸۵	تعامل ذهن - بدن.....
۱۸۶	خدمات دکارت به روان‌شناسی.....
۱۸۷	سرنوشت دکارت.....
۱۸۸	خلاصه.....
۱۹۰	سؤال‌هایی برای بحث.....

فصل ۵: تجربی‌نگری، حسی‌نگری، و اثبات‌گرایی ۱۹۱

۱۹۲	تجربی‌نگری بریتانیایی.....
۱۹۳	توماس هابز.....
۱۹۸	جان لاک.....
۲۰۶	جورج برکلی.....
۲۱۱	دیوید هیوم.....
۲۱۹	دیوید هارتلی.....
۲۲۳	جیمز میل.....
۲۲۷	جان استوارت میل.....
۲۳۱	الکساندر بین.....
۲۳۶	حسی‌نگری فرانسوی: انسان به‌عنوان ماشین.....
۲۳۷	پیر گاسندی.....
۲۳۸	جولین د لا متری.....
۲۴۱	اتین بونوت د کوندیلاک.....
۲۴۴	اثبات‌گرایی.....
۲۴۴	آگوست کنت.....
۲۴۸	نوع دوم اثبات‌گرایی.....
۲۵۰	خلاصه.....
۲۵۳	سؤال‌هایی برای بحث.....

پیشگفتار مترجم

تاریخ روان‌شناسی یا تاریخچه و مکاتب روان‌شناسی، یکی از دروس بسیار مهم در رشته روان‌شناسی است. این درس سعی دارد دانشجویان را از ریشه افکار بزرگان روان‌شناسی آگاه سازد. متأسفانه در دانشگاه‌های ایران به این درس بهای کمی داده می‌شود، حال آنکه این درس حتی در دورهٔ دکترا در دانشگاه‌های آمریکا تدریس می‌شود. چرا؟ به‌عنوان مثال، ما در مورد فروید می‌خوانیم که مهارت او در این بود که اندیشه‌های فخر، لایپ‌نیتس، شوپنهاور، نیچه، داروین و ... را به صورت روان‌کاوی درآورد، که التقاطی بسیار خلاق بود.

طبق مثل گذشته چراغ راه آینده است، مطالعهٔ تاریخ روان‌شناسی مانند مطالعهٔ تاریخ هر علم دیگری، دانشجویان را از منشأ افکار روان‌شناسانی که با دیدگاه‌های آنها آشنا می‌شوند و به کار می‌برند، آگاه می‌سازد و به درک مفاهیم این روان‌شناسان و روان‌کاوان کمک شایانی می‌کند.

برخی منابع در این زمینه با عنوان تاریخ روان‌شناسی نوین عرضه می‌شوند. این منابع به فیلسوفان یونان و روم باستان مانند ارسطو، افلاطون، سقراط و ... یا فیلسوفان ایرانی مانند ابوعلی سینا نمی‌پردازند. کاملاً اشتباه است. با مطالعهٔ این کتاب خواهید دید که ریشهٔ افکار بسیاری از روان‌شناسان در دیدگاه‌های این فلاسفه است. تازه برخی از همکاران در دانشگاه، هنگام تدریس تاریخ روان‌شناسی، این فلاسفه را حذف می‌کنند که اشتباهی دیگر است.

در این کتاب ذکر شده است که در روان‌شناسی امروز چیزی وجود ندارد که در گذشته دور به آن پرداخته نشده باشد. بنابراین، به دانشجویان عزیز توصیه می‌کنم حتماً از همان ابتدای کتاب مطالعه را شروع کنند و خواهند دید که با سبک روانی که کتاب نوشته شده است، در درک مطالب آن هیچ مشکلی نخواهند داشت. بعد از اینکه نظریه‌های امروزی مانند روان‌کاوی،

انسان‌گرایی، رفتارگرایی، گشتالت، شناختی و غیره را مطالعه کردید، به این موضوع کاملاً پی می‌برید که این نظریه‌ها منشأ باستانی دارند.

باید اشاره کنم که از ترجمه مطالب حاشیه‌ای که روال هرگنهان در نگارش است، خودداری شده اما سعی شده است که به ساختار کتاب و اصل مطالب و نکات مفهومی آن خدشه‌ای وارد نشود.

ترجمه ویراست قبلی این کتاب با استقبال خوبی روبرو شد و این مرا بر آن داشت تا آخرین ویراست آن را ترجمه و تقدیم علاقه‌مندان کنم. امیدوارم ترجمه ویراست جدید این کتاب ارزشمند، رضایت خاطر شما را فراهم کند.

در پایان لازم می‌دانم از آقای سعید تبریزی برای بازخوانی، از خانم خانلری به خاطر صفحه‌آرایی و از ناشر محترم جهت انتشار کتاب، تشکر کنم.

یحیی سید محمدی

بهار ۱۴۰۰

ysmohamadi@gmail.com

www.ketab.ir